

آموزش به بیمار

پیشگیری از مسمومیت ناشی از گازها و
منوکسیدکربن

واحد آموزش سلامت
بیمارستان
خاتم الانبیاء شیروان
زمستان ۱۴۰۳

آیا می‌دانید حضور در گاراژهای دربسته که در آن
اتومبیل با موتور روشن وجود دارد خطر بروز
مسمومیت با منوکسیدکربن را به همراه دارد؟

اولین اقدام در برخورد با فردی که با گاز
منوکسیدکربن مسموم شده است، انتقال مصدوم به
هوای آزاد است.

در صورت قطع تنفس بیمار مسموم با
منوکسیدکربن و گازهای دیگر، باید احیای قلبی
عروقی را آغاز نمایید.

از خوابیدن در داخل اتومبیل روشن درحالی‌که کولر
و یا بخاری آن روشن است خودداری نمایید.

به نقل از سازمان پزشکی قانونی کشور، ۹۲۶
نفر از هموطنانمان در سال ۱۳۹۹ و ۱۸۴ نفر در
شش ماه نخست سال ۱۴۰۰، در اثر مسمومیت با
منوکسید کربن جان باخته اند.

ستاد مرکزی اطلاع‌رسانی داروها و سموم
دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده های سلامت
سازمان غذا و دارو

در برخی موارد علائم و نشانه‌های مسمومیت با
گاز منوکسیدکربن به صورت اختلالات گوارشی مانند
تهوع و استفراغ در فرد ظاهر می‌شوند.

تماس طولانی‌مدت با گاز منو کسید کربن به‌ویژه در
کودکان، می‌تواند با بروز اختلالات رفتاری و کاهش
حافظه و ضریب هوشی همراه باشد.

آیا می‌دانید در دود سیگار مقادیری از گاز
منوکسیدکربن موجود است و این گاز می‌تواند در
اثر مصرف طولانی‌مدت سیگار سبب بروز
مسمومیت مزمن در افراد سیگاری گردد؟

آیا می‌دانید مواردی از مسمومیت‌های کشنده با
منوکسیدکربن در رانندگانی گزارش شده است که
برای گرم کردن خودروی خود در فصول سرد سال
از گاز پیک‌نیکی استفاده نموده‌اند.

استفاده از بخاری‌های بدون دودکش تنها در
محیط‌هایی که دارای تهویه و جریان مناسب هوا
می‌باشند مجاز است. از بکار بردن این وسایل در
محیط‌های بسته و فاقد جریان هوا خودداری نمایید.

پیشگیری از مسمومیت ناشی از گازها و منوکسیدکربن

با شروع فصل سرما باید قبل از راه اندازی مجدد وسایل گرمایشی گازسوز و نفتی منزل، آنها را از نظر اتصالات و دودکش کنترل کنیم.

در هنگام استفاده از بخاری‌های نفتی و گازی، جهت پیشگیری از مسمومیت با گاز منو کسید کربن، اطمینان از نصب صحیح و کارکرد مناسب دودکش‌ها الزامی است.

علائم تماس طولانی با منوکسیدکربن، سردرد، گیجی، ضربان شدید شقیقه‌ها، وزوز گوش و خواب‌الودگی است. در ادامه تماس، فرد مسموم دچار تهوع، استفراغ و تپش قلب می‌شود.

تماس با مقادیر بالای منوکسیدکربن در مدت طولانی می‌تواند سبب تهوع، استفراغ، تپش قلب، کاهش هوشیاری، آسیب دائمی عصبی، کما و مرگ شود.

علائم مسمومیت با منوکسیدکربن در کودکان تهوع، استفراغ و اسهال است که با مقادیر پایین‌تری از منوکسیدکربن بروز می‌نماید.

سرد بودن لوله دودکش بخاری، دلیل بر خارج نشدن دود و گاز سمی است.

استفاده از آب‌گرم‌کن نفتی یا گازی و یا دستگاه پکیج در داخل محیط حمام و یا محیط‌های کوچک دربسته منجر به سوخت ناقص و مسمومیت با گاز خواهد شد.

منو کسید کربن گازی بی‌رنگ، بی‌بو و بدون طعم و غیر محرك است که در اثر سوختن ناقص سوخت‌های فسیلی مانند نفت، گاز، بنزین، گازوئیل، دود آگروز اتومبیل و ذغال چوب حاصل می‌شود.

مسمومیت با منوکسیدکربن یکی از مرگبارترین انواع مسمومیت‌ها است. برای پیشگیری از بروز آن توصیه‌های ایمنی در مورداستفاده از وسایل حرارتی را رعایت نمایید.

در هنگام بروز آتش‌سوزی علاوه بر ایجاد گاز منوکسیدکربن، گاز سیانید از سوختن مواد پلاستیکی ایجاد می‌شود که شدیداً سمی است.